

FIUME

A szerkesztő lakása:

Susak - Glavan ház.

Előfizetési ár - Associazione:

Egy évre Per 1 anno 6.— fr.
Félévre » 6 mesi 3.— »
Negyedévre » 3 » 1.50 »
2-hóra » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre . Per l'estero 8.— »

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:

Folyóiratnak árszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivatásban, Susak Glavanház, továbbá Goldberger A. V. Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetőirodájában Budapest, Váci utca, Oppelik B. nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1892 junius 12

Megjelenik minden vasárnap

12 Giugno 1892

A fumei vízmű.*)

Irta Bernedich Győző mérnök.
II.

A víznek a városban való elosztása tekintettel a hegy lejtőjén terrasse-alakulag elterülő városrésze, melynek beépített részei +1—130 m. magasán fekszenek, két magassági zónába fog osztani, és pedig a mélyebb zónához tartoznak ama városrészek, melyek a kikötő 0 pontjától egész +48—50 m. magasán fekszenek, az ingadozó napi szükséglet kielégítésére szolgáló reservoir pedig a város nyugati részén lesz. Ez utóbbinak köbtartalma 1500 m³, felső vízi tükre pedig + 66.0 m. magasán fekszik. Az emelő mű a vizet egy 275 mm. átmérőjű és 3410 m. hosszú csővezetékén át a szivattyúműből közvetlenül a városi csőhálózatba és csak ezen keresztül fogja a reservoirba nyomni. A városi csőhálózat minden utcába elágazik és lehetőleg a circulációs rendszer van alkalmazva.

Hasonló módon van a magas zóna csőhálózata is elrendezve, melynek 500 m³ köbtartalmu reservoirja a közvetlen a szivattyúállomás előtt meredeken felnyúló Kalvária hegy 145 m. magas csúcsán van elhelyezve. Ezen zónánál a víz az emelő műből legelőször a magas reservoirba emeltetik, innen pedig a csőhálózat egy 200 mm. átmérőjű bőr nyomócső által lesz ellátva.

A mélyebb zóna nagy reservoirja két részből áll, melyek közül tisztításnál vagy javításnál mindegyik elkülöníthető; anélkül hogy a másik rész üzemel zavarná. Egy épületben vannak azon készülékek, melyek által a víz a reservoirból ki- és bebocsáttatik, valamint a villamos vízállástjelzők és a reservoirkamrákba való bejáratok. A főcső, mely a vízemelő teleptől a városi csőhálózaton keresztül a mélyebb zóna ezen reservoirjához vezet, az előkamrában a két főkamara felé ágazik el. Minden kamara felé két cső vezet. E csövek egyike a reservoir belsejébe egészen az ellentétes oldalig vezet és ott a legmagasabb víztükör-színig felszűll, úgy hogy a víz, mely ezen csővön át a reservoirba vezetetik, ott a legmagasabb víztükör-színre száll fel. A második cső a körülövező fal megett egészen a fenék felett torkol közvetlenül a reservoirba. Ezen második elágazásoknál torlasztó csapok

vannak alkalmazva, melyek megakadályozzák, hogy a víz a helytelen csővön keresztül menjen a reservoirba. E berendezés által a víz a reservoirban folytonos mozgásban tartatik.

A felső zóna reservoirja is el van látva egy előkamrával és a csőösszeköttetések úgy vannak eszközölve, hogy tisztításnál a reservoir nagy kamarája itt is elzárható legyen, míg ezután az előkamara a nyomást és a felsőzóna csőhálózatába menő vizet egyedül szabályozza.

Mindkét reservoir átfutó- és kiürítőberendezésekkel van ellátva. A földélfelhajtások asphalvédővel vannak ellátva és erre 1.0 méternyi talajréteget visznek; hasonlóképen lesznek befedve az oldalfedők, hogy a reservoirban levő víz a napi hőmérsékettől meg legyen védve.

A nagy reservoir (a mélyebb zónáé) méretei a következők: egykamara hossza 13.35 m. alant és 14.30 m. fent; szélessége 14.15 m. magassága 5.02 m. ebből víz-zin-magasság 4.32 m. az előkamara hossza 7.00 m. szélessége 3.85. A kisebb reservoir nézetei (magasabb zónáé): hossza 30.30 m., szélessége 6.50 m.; magassága 3.50 m. ebből a vízszin 3.00 m.; előkamara hossza 3 m. szélessége 3 m.

Az előállítási mód, anyag stb. nem szorulnak közelebbi ismertetésre, minthogy azok a rendszeren alkalmazottaktól nem térnek el.

A vízvezetést a kéznél levő vízi erővel és, mint megjegyeztem, gépepekkel fogják eszközölni, és mint hogy a Zvir forrás vízmennyisége igen változó, az alsó patakmedret néha ugyanis a Recina folyó víztorlaszvíze befolyásolják, miért is úgy a kibugyogó víz, azmint esés igen változó.

Tekintettel az így eredményezett változó munkakifejtésre, a szivattyúkat úgy választották meg, hogy az időnként rendelkezésre álló vízi erő mindig teljesen kihasználtsák. Két egyszerűen működő rendszerre kombináltak, melynek emelése a kéznél levő erőnek megfelelőleg változtatható. Mint vízmotor egy turbina van felállítva. Ez egy oldalépületben van elhelyezve, mely a Zvir forrás ellenvédműekkel és egy rekesszel van ellátva; ezek a gépház belsejéből szabályozhatók.

A turbina köttös kerékkoszorúval és vezetőlapáttal úgy van szerkesztve, hogy nagy víznél mindkét kerékkoszoru dolgozhatik, míg kis víznél csak egyiknek kell dolgoznia. E szerint mindkét kerékkoszorú a vezetőlapát készülék részére elzáró berendezéssel van tervezve; melyek a turbina állványában lévő podestek (?) által könnyen más helyzetbe hozhatók. Az erőt a turbina tengelyéről konikus kerek vizik át a gépházban levő vízszintes hajtótengelyre és erről homlokkerek által — fa és vasforgács — a szivattyú tengelyre vitetik át.

A szivattyúk a vizet legelőször egy a szivattyúszelvények felett keresztben alkalmazott szélkaszánba hajtják, innen pedig a szükségnek megfelelően vagy a mélyebb zóna csőrendszerébe, vagy a magasabb zóna nyomócsővébe vezethető.

A hivatalos felállítások és Gauyhoffer mérnök építészvezetőnek Salbach tervei után felállított adatai szerint, a vízi erő várható munkaképessége a következő számításban van világosan kiküntetve: A már megmért viz 1887 szeptember 22-én volt:

$Q = 360380 \text{ m}^3 \text{ óránként;}$
és $140 \text{ m. e. szerint } \frac{360380}{1440} = 250,26 \text{ m}^3 \text{ perzenként;}$
 $\frac{25026}{60} = 4,171 \text{ m}^3 \text{ másodpercenként; ebből}$
 $N = \frac{1171 \cdot 10^7}{75} = 77,86 \text{ H}$
 $Ne = \frac{3}{4} 77,86 = 58,395 \text{ effect. lóerő.}$

Fiume Trieszt.

Régi dolog, hogy a trieszti panasz rendszerint oda nyúlad ki, hogy az osztrák kormánytól oly intézkedések létesítését sürgetik, melyek Fiume rovására esnek.

Legutóbb a P. L. között egy tudósítást, Fiume és Trieszt helyzetéről, melyből adjuk a következő adatokat;

„A szomorú helyzet, mely a szabadkikötő megszüntetése óta Triesztben uralkodik, több tekintélyes céget arra indított, hogy az osztrák kereskedelemügyi miniszterhez beadványt intézzen, melyben tekintettel a szomszéd kikötők (közte Fiume) erős versenyére, támogatást kérnek a kormánytól. A petíció különösen a közraktári tarifák leszállítását hangsúlyozza, legalább is oly mértékig, mint a fumei tarifák. A tarifák közötti különbséget a következő táblázat mutatja:

	Fiume	Trieszt	Velence
Kávé és bors	1	3	1 1/4
Száritott gyümölcs	1	3	1 1/4
Gabona, rizs, vetemény	1	1 1/2	1 1/2
Olaj	1	2	2

Még nagyobb a különbség a helydíjnál, melyben a ki- és berakodási költségek is befigyelendők. Itt a különbséget Fiume és Trieszt között Fiume javára

több mint ötszörös. Ily körülmények között a veszély, hogy Trieszt kereskedelme sikerrel Fiume felé terelhető, bizonyításra nem szorul.

A P. L. közleménye ezúttal is helytelen adatokat tartalmaz; a trieszti tudósítás azon passzus, mely a kávé fűszer- és déligyümölcs raktárdíjakra vonatkoszik, helytelen; Fiumében egyáltalán nincskávéraktár. Nagy áldozatok és költségek árán (?) egy budapesti cég a magyar kereskedelmi részvénytársaság a tengeri hatóság által rendelkezésre bocsátott IX sz. raktári kávéraktári cöllokre rendezte be, mely azonban e célra alkalmatlannak bizonyult. Fiume kereskedelme kávé, déligyümölcs, cukor, szesz és drogeriákban alig méltó említésre, hogy azonban a helyzet kedvezőbbre változék, úgy Fiume, mint az egész ország érdekében fekszik miszerint a triesztihez hasonló mozgalom mielőbb megindítsák. Egyébiránt Fiume, versengéséről Trieszttel szemben, a legközelebbi években szó nem lehet, mert Fiumének a legtöbb cikkben önálló kereskedelme meg nincs és legfeljebb néhány kereskedelmi ág egyes cégek által való műveléséről lehet szó.

A fumei m. k. kereskedelmi akadémiáról.

Ez intézet érdekében kívánunk pár szót intézni az édes anyahaza azon családjaihoz, kik gyermekeiket a kereskedelmi pályára kívánják nevelni.

Fiume hazánkra vonatkozólag sokoldalú fontosságú bir, de ezek közül kettő kivétel a legelső a kereskedelmi; a várost földrajzi fekvése tette tengeri kereskedelmünk központjává s kényszerítette lakóit a kereskedelmi életre, amely az idevalóknak létszámán kívül kizárólagos foglalkozása. Ilyen körülmények közt mi sem természetesebb, mint az, hogy az ilyen népek a közoktatási intézetek közül — mondjuk ki bátran — legnagyobb szükségére kereskedelmi iskolára van. E nézet birta már tíz évet meghaladó idő előtt a magyar közoktatásügyi kormányt is arra, hogy itt ilyen intézetet felállítson.

Az intézet felállítása idején alig lehetett az a cél, hogy tisztán Fiumének és környékének az érdekeit szolgálja.

A jól megfontolt cél mindenesetre az volt s annak is kellett lennie, hogy az intézetbe csődítessék az anyahaza ama fiatalsága, amely a kereskedelmi pályán keresve boldogulását a világes kereskedelemmel is akar megismerkedni, mert Fiume város maga környéke nem oly terjedelmű, hogy ilyen szellemű iskolát nagy mértékben táplálni tudna.

Intézetünkön a tanítási nyelv az olasz lévén, azt bármily ajkú növendék a legnagyobb könnyűséggel magáévá teheti; kötelező studiumok még a magyar és a német nyelv, míg fakultatív tantárgyakként szerepelnek a francia, az angol és a horvát nyelvek. Azon ifjú tehát, kinek hajlandósága van nyelvekre, intézetünkön hat nyelvet sajátíthat el annál nagyobb könnyűséggel, mert polygott városunkban lépten nyomon alkalma kimázkodik ezek gyakorlására.

Nem szükséges azt fejtegetni, elég ha rámutatunk, hogy hazánkra nézve a mennyire fontos a levantei kereskedelem s legújabbán az összeköttetés Olaszországgal; már pedig a földközi tenger keleti medencéjét mindenütt, úgy Görögországban, mint az afrikai és ázsiai partokon az olasz nyelvuralja, melylyel a kereskedelmi piacokon akadálytalanul eligazodhatunk; éppen azért e nyelvnek elsajátítása jövő kereskedelmünkre nézve **ugyszólván** életkérdés.

A magas miniszterium elismervén az intézet hivatásának fontosságát, a közel multhban kétrétegű intézet mellett előkészítő osztályt állított; a ki az első osztályba való belépésre a fölvételi vizsgálaton elégséges készütséget felmutatni nem képes, az előkészítőbe utasítottak. A felvételi vizsgálat tárgyai: az olasz nyelv, a német nyelv, a földrajz, történelem és mennyiségtan.

Gyanítjuk, hogy az anyahazában az olasz nyelv kérdése fog legnagyobb fejtörést okozni; éppen ezért szükségesnek látom megjegyezni, hogy a nem olasz anyanyelvűkre nézve a követelmény igen enyhe; a jelölt a két hónapi szün időben — akár a francia, akár a latin nyelvet tanulta előzőleg a középiskolai négy osztályban, sőt még akkor is, ha polgári iskolát végezvén, ezeket nem ismeri, — **ugyszólván** játszva elsajátíthatja az előírt anyagot.

Az egyes tantárgyakból a követelményt szükségtelennek tartjuk elősorolni; forduljon kérésével akinek szüksége van rá, az intézet igazgatóságához.

A másik elismerésre méltó intézkedése a magas miniszteriumnak az, hogy magyar ajkú ifjak számára az intézetben két bőséges (évi 400 frtos) ösztöndíjat alapított s ezzel az ifjúságnak teret nyitott a nemes versenyre. Az idei évben már élvezte is ez ösztöndíjat két magyar fiú.

Nem kevesen lesznek, akiket az fog az intézettel távol tartani, mert nem ismerik városunkban a megélhetési viszonyokat; mi türes-tagadás, Fiume bizony drága város s e tekintetben az anyahaza egyetlen városa, még a főváros sem tesz túl rajta, sőt valamennyi elmarad mögötte, hanem azért akad olyan család, amely hajlandó havi 25—30 frtért teljes elátást adni. Ennyit pedig manapság Magyarország bármely városában elkérnek.

Városunkban a fiatal embernek igen bő alkalma nyílik nemcsak ismeretének gyarapítására, hanem t pászatalok gyűjtésére is; naponkint oly dolgok tárulnak fel szeméi előtt, melyekről odahaza csak a könyvekben olvashat s mig ez csakhamar elmosódik emlékezetében, addig a szemlélet útján mintegy lelkebe vesződték kép örökké saját marad. Alkalma a kereskedelem lázas lüktetését szemlélni nemcsak bőséges, de sőt annyira naponkinti, hogy az a nagy **ugyszólván** a vérbe; idegen népet, idegen szokásokat láthat napról napra, e felett az ilyesekben nálánál járásabb olasz ajkú társaival eszmél cserélhet; megismerkedhetik a legtávolabbi úgy nyugot, mint keleti népek kereskedelmi szokásaival, kutathatja ezek okát s összehasonlítás útján kiböngészheti azok előnyeit és hátrányait a mi szokásainkkal szemben s aki tudja, hogy éppen nekünk magyaroknak a kereskedelem terén még sok okulásra van szükségünk, az eme hasznát aligha fogja kicsinyelni.

Elismeréssel, sőt mintegy bátorításul a jövőre, szükségesnek látjuk megemlíteni, hogy intézetünkön a magyar ajkú ifjak, bár kezdetben küzdenők kell a nyelv nehézségeivel mindenkor megállták helyüket ugyanígy, hogy az intézett jobb tanulói közé tartoztak s úgy szölván kiörelt nélkül jó sikerrel végezték tanulmányaikat.

Az osztrák-magyar Lolyd-gözösök által 1891 évben Fiumén át eszközölt forgalom.

Az osztrák magyar Lolyd-gözösök által Fiumén át az összes vonalakon eszközölt forgalom az 1891. évben igen élénk volt. Úgy a behozatal mint a kivitel jóval túlszárnyalta az előző év forgalmát. Az 1891. év összforgalma 542,222 78 met. mázsa 76754 köbmétert és 17461 darabot tett ki, melyből a behozatalra 228272 61 qu. és 3668 drb, a kivitelre pedig 313950 2 q. 76754 m3, és 13793 drb; esik. Az előző 1890 évi forgalommal szemben többletet tüntet elő a súly szerint kitüntetett áruknál 134564 7 qu.-val, és a darabáruknál 4000 darabbal, még ellenben kevesbet mutatkozik a faneműek forgalmánál 5373 6 m³ terrel. A behozatal az egyes országok szerint a következőképp oszlik meg:

Behozatott:	qu.	drb.
Isztriából és Triesztből	50474 68	3156
Dalmáciából	86645 39	512
Albániából	454 05	—
Olaszországból	4943 75	—
Görögországból	53833 35	—
Egyiptomból	2666 74	—
Vöröstengerrel kelet Indiából és Chinából	28953 87	—
Braziliából	300 03	—
Franciaországból	—	—

Kivitel:	qu.	m3	drb.
Isztriába és Triesztbe	31152 43	448	2168
Dalmáciába	57687 30	413 9	10707
Albániába	2155 72	43 9	170
Olaszországba	280 56	162 3	213
Görögországba	69100 37	1927 7	535
Egyiptomba	102205 80	5082 8	—
Vöröstenger, Kelet Indiába és Chinába	1347 81	—	—
Braziliába	27627 28	—	—
Franciaországba	21383 00	—	—

Fontosabb áruk voltak a behozatalnál: Kávé 6958 5 qu. rizs 4094 1 qu. olaj 7358 1 qu., szappan 1239 3 qu., zsír 1019 1 qu., gyümölcs 7549 7 qu. kézműára 2267 1 qu. bőrök 802 2 qu. vasárú 2061 5 bor 97478 2 qu. ecset 539 8 qu. likör 677 3 qu. cserzőanyag 20 5 2 qu. különféleáru 9633 4 qu. a kivitelből pedig: liszt 52387 6 qu. gabona 15091 5 qu., rizs 25558 4 qu. korpá 807 2 qu. kávé 302 7 qu. csukor 45294 3 qu. papír 8738 8 qu. széna és szalma 298 2 qu. butor 3853 4 qu. különféle áru 161587 8 qu.

A koronázási jubileum.

Gróf Batthyány Lajos kormányzónk és neje sz. *Andrássy* Ilona grófnő, szintén teljes fényvel és pompával vettek részt a koronázási jubileum ünnepségein. A bevonulás alatt föltűntést keltett díszes fogata, melyet a fővárosi lapok a fényesebbek közé soroztak. A kormányzó a bevonuláson kívül résztvett, mindazon az ünnepségeken, melyek ez alkalomra megállapítva voltak. Jelen volt nejevel együtt az udvari estélyen valamint a miniszterelnök estélyen stb. Értesülésünk szerint gróf *Batthyány* Lajos, ki nek rövid idő alatt kivívott népszerűsége az országban lassanként ismeretessé lesz, az irányadó körök részéről kiváló rokonszennvel fogadtattott.

Országgyűlési képviselőnk gróf *Batthyány* Tivadar szintén élénk résztvett a koronázási jubileumának ünnepségein. A király fogadtatása alkalmából képviselőnk haditengerészeti sorhajózászlós egyenruhában jelent meg.

Ünnepségek Susakon. A Fiume melletti szomszédos Susakon a koronázási jubileumot párt különbség nélkül fényesen megünnepelték. Még a leghevesebb ellenzékűek is zászlókat tűztek ki és kivilágítottak. Az jubileum napján a tersattói Boldogasszony templomában lényes isteni tisztelet volt, melyre a hatóságok főnökei valamint a

személyzet csaknem teljes számban jelenetek meg.

A nap egyéb része is mindenféle ünnepségek és mulatságok közt folyt le. — Este a város fényesen volt kivilágítva, a főtéren pedig *Bacich* Henrik Susak hazafias polgármesterének áldozat készsége folytán fényes tűzjíték volt, melynek nagyszámban néző közönsége akadt. — Fölemlítjük egyúttal, hogy a susaki főtéren levő „*Continental Restaurant*” helyiségeiben nagy katonai hangverseny volt, mely alkalommal *Winderjer* Fülöp bérlő szintén mindent elkövetett az ünnepély fényének emelésére.

A kikötőváros már napok óta részesült, a koronázási jubileum méltó megünnepeléséhez s lakossága igazgatótanulárta a nagy örömmünneppal érkezését, hogy a magyar koronának felkent fejedelemé iránt érzett legbensőbb szeretetének és hódolatának méltó kifejezést adhasson.

A kikötőváros a várt örömnapon a megállapított program szerint már korán reggel fényes ünnepi díszet öltött. — A egész város a szomszédos Susakkal együtt teljes díszben volt. A főutak mentén ablakok, erkélyek s egyes bejáratok egészen borítva voltak magyar nemzeti és a Fiume város lobogóival ugyszintén a nagykikötő és a Fiumara csatornában horgonyzó gözösök és vitorlások teljes lobogó díszben voltak. A városi zenekar már korán hajnalban zene szóval járta be a város utcáit és terét, a hol mindenütt ünnepi hangulatú nép hullámzott.

Ünnepi istentisztelet.

Delelőtti 10 órakor megkondultak a főtemplom harangjai s kezdetét vette a ünnepélyes szent mise Tedummal. A templomban, mely gyönyörűen volt díszítve a kapu előtt és a bejáratnál díszbe öltözött rendőrök képeztek sorfalat. A szentély falai habár színt szövevel voltak bevonva s az első padok is szintén szövevel voltak beterrítve. A föltárt virágok és délszaki növények vették körül. A föltáron az összes gyertyák égtek, a csillárok is megvoltak gyújtva.

Az istentiszteleten dr. Bedini Kajtán Fiume prépost plébánosa fényes segédlettel celebrált s a koruson a fiumei magyar dalársulat *Braud Ede* karmester vezetésével *Cimadori Robert* mester orgona kísérete mellett *Kempler* miséjét énekelte. A „*Benediktusban*” pedig *Scaramelli Jozefin* kasszaron hegedű művésznő orgona kísérettel igen szép előjátékot Madottsarttál.

Az ünnepélyes isteni tisztelet megjelentek *Rajčević* zárai érsék, a polgári hatóságok *Szobovits* Lajos min. oszt. tanácsos mint kormányzó helyettes és *Dr. Gellietich Miklós* városi alelnökkel élőkön, *Kvassay István* miniszteri tanácsos dr. *Feichtinger Elek* pénzügyi igazgató *Dr. Celligoi Felix* törvényszéki elnök, a városunkban székelő külföldi hatalmak konzuljai ünnepi díszben, a katonai hatóságok testületileg *Ivanossich* ezredes, *Schroyer* teparancsnok és *Liszky* honvédszázadosal élőkön, a haditengerészeti akadémia tisztjei *Karber* parancsnokkal továbbá a városi és állami tanterületek egyletek, társulatok és végül nagy és díszes közönség; az ünnepélyes isteni tisztelet pontban 11 órakor ért véget.

Fiume város emléktáblájának leleplezése.

Az ünnepélyes isteni tisztelet végeztével az állami és városi hatóságok, társulatok és testületek zászlókkal a városi zenekarral együtt, a városház előtti térre indult, hol már nagy közönség várakozott Fiume város emléktáblájának ünnepélyes leleplezésére.

A városi hatóság ugyanis Fiume Magyarországhoz való csatoltatásának száz éves évfordulója alkalmából a városház épület homlokzatára egy emlék tábla felállítását határozta s ezen emlék táblának ünnepélyes leleplezését a koronázási jubileum napjára tűzte ki.

A városház tér ez alkalomból ragyogó színpompát öltött. A tér központján emelkedő oszlopból köralakban több száz lobogó húzódtott egész a városház épületig, melynek ablakai szintén igen izlésen voltak feldíszítve. Kevéssel 11 óra után a midőn a díszes közönség az egész városházért s a szomszédos utcákat is mind elfoglalta, *Dr. Gellietich Miklós* városi alelnök, a városház nyugati oldalán az emléktábla alatt elhelyezett tribünre lépett s Fiumének Magyarországhoz való csatoltatása 100 éves évfordulójának emlékére tervezett emléktáblának a koronázási jubileum alkalmával való leleplezéséről lelkes beszédet tartott, mely beszéd a királyi család, Magyarország és Fiume város éltetésével végződött. A beszéd után hatalmas éljen, evviva és a császári himnus rázendítése közt az emléktábla lelepleztetett.

Az emléktábla, mely 160 cm. hosszú és 110 cm. széles karzat márványból van, a városház nyugati szárnyhomlokzatán van elhelyezve s a következő felirattal van ellátva:

MDCCCLXXIX
QUESTO MARMO
RICORDI PERENNE
AL POPOLO DI Fiume
LA GLORIOSA
IMPERATRICE E REGINA
MARIA TERESA
CHE VIGILANTE EQUA PROVVIDA
SANCIVA
INTANGIBILE INDEFICIENTE
IL GIURE AVITO
STATUENDO
LA CITTÀ COL TERRITORIO
QUALE CORPO SEPARATO
ANNESSO ALLA SACRA CORONA
DEL REGNO DI UNGHERIA
MDCCCLXXIX

melynek magyar szövege a következő:

MDCCCLXXIX
E MÁRVÁNY
ÖRÖKKÉ EMLÉKEZTESSE
Fiume LAKOSSÁGÁT
DICSŐSÉGÉSÉ
CSÁSZÁRNÉ ÉS KIRÁLYNÉ
MARIA TEREZIÁRA
KI ÖRÖKÖDŐ IGAZSÁGOS GONDOSKODÓ
MEGSZENTESITETTE
ÉRINTETLENÜL MINDENKORRA
Fiume ÖRÖKÖLT JOGÁT
ELRENDELÉ
Fiume VÁROSA TERÜLETÉVEL
MINT FÜGGETLEN TESTRESZÉ
A MAGYAR SZENT KORONÁHOZ
CSATOLTASSÉK
MDCCCLXXIX

Az emléktábla első részén Magyarország és Fiume város címere egy babér koszorúba foglalva látható.

A városi hatóság adományai.

Nagy örömben részesültek a jubileum napján a város szegényei is, kik között a városi hatóság 300 frtot osztott ki s azonkívül a városi árva és szeretet ház lakói a városi hatóság áldozat készségéből gazdag lakomához ültek a napon. A városi ezen jótéteményeken kívül az örömmel emlékre a *Mária* arvház, *Clotild* gyermekmenhely és a *Gizella* alap javára egyenkint 100 frtot adományozott.

A tanintézetek ünnepe.

A koronázási jubileumot a kikötőváros összes iskolában is megünnepelték. E napon előadások nem voltak, hanem e helyett a tanárok és tanítók az ünnep jelentőségéről mondtak alkalmi beszédet a növendékek előtt. Az alkalmi szónoklatot az állami főgimnáziumban *Dr. Berghoffer József* igazgató tanfelügyelő és *Fest Aladár* gimnáziumi tanár, a polgári fiú iskolában *Donáth Imre* igazgató és *Killyény* tanár, a felsőbb leányiskolában *Grosz* igazgató és *Czobor* hitkönyv tartotta. Ezenkívül voltak alkalmi szavazatok és énekelőadások. A *Mária* arvház és *Clotild* gyermekmenhelyben szintén tartottak ünnepélyt.

Népünnepély a Giardino Pubblicoban. A borus idő daczára nagyszámú közönség özlönlött a népkertbe, hol a közönség mulattatására, nem hiányoztak a különféle szórakoztató mulatsá-

gok mint zsákfutás, póznamaszás, paprika jancsi színház stb. stb.

A közönség a városi zenekar mellett egész kéz eljeli óráig a legjobb hangulatban töltötte idejét.

A kivilágítás.

A kikötőváros és a szomszédos Susak az örömmünneppon estején fényárban szüszott. Az állami és városi épületeket fényesen kivilágították, s egyes magánosok is világitottak főleg a kikötő város főbb utcáin és terein a hol a közönség zöme leginkább megfordult. A kivilágítás fénypontjai: az Adamich téren a Lloyd szálloda, a korzon, a város tornya, a korzó végén felállított nagy tűzrózsa, az Erzsébet kert, a tengerészeti hatóság palotája, az Adriatársaság „Carola” hajója és Susakon Bachich polgármester nyaralója melletti hegyen óriási öröm tűzek égtek, melynek lángjai az egész Susakra nappali világitást hoztak. Az utcákon tömérdek nép hullámzott s gyönyörködött a látványosságokban. A kivilágítás éjféljáratát véget s ekkor oszlott szét a közönség is.

Június 8-ika a m. kir. állami kereskedelmi akademiában.

A kereskedelmi akadémia tanuló ifjúsága pompásan sikerült iskolai ünnepélyt színtelen kifejezést adott a nagy nap fölötti örömeinek. Az ünnepély színhelye a főgimnásium egyik nagyterme volt; hol a tanuló ifjúság a tanári testület kíséretében a sz. Vitus templomban hallgatott sz. mise után reggel nyolcz órakor egybegyűlt. Az ifjak énekeltek, szavaltak és zenéltek. És mind ezt a legszebben és oly korrektséggel, hogy a műsor minden egyes száma a kényesebb bírálókat is nemcsak kielégítette, de mindvégig gyönyörködött is. A nyitányképen előadott „Szózat-ot” az énekkar, melynek tagjai nagyjából olasz ajkú ifjak, amnyai bensőséggel és tiszta magyaros kiejtéssel énekelte, hogy méltán becsületére vált volna bármely magyar ajkú intézet növendékeinek. — Ime az ünnepély izlással összeállított változatos műsora:

1. Szózat Egressy Benitől, előadja az ifj. énekkar. — 2. Emlékbeszéd (magyarul) Herodek István II. oszt. t. — 3. Hymnus, előadja az ifj. zenekar. — 4. Emléksorok (olaszul) Zanella Rikárd III oszt. t. — 5. Honfidal Petőfitől, dallama Dopplertől, előadja az ifj. énekkar. — 6. Che cosa è la patria? Metastasio P. Szavalja Mini Ariosto II. o. t. — 7. Hullócsillagok Ivanovicitól, előadja az ifj. zenekar. — 8. Intés Balog Istvántól, szavalja Nádpataky Sándor II. oszt. t. — 9. Rákóczy induló, előadja az ifj. zenekar.

Az ifjúsági énekkar vezetője Czibesz Mihály tanár, az énekar éSchlegl István II oszt. t.

Az ének és zene akordjaiban nyilvánult hazafias lelkesedést Herodek István és Zanella Rikárd intézeti növendékek nagy gondnal kidolgozott és az ünnep fenségének megfelelő páthosszal előadott magyar-olasz nyelvű beszédekben domborították ki. A műsor minden számánál a közönség jól megérezte a tapssal és éljenzéssel jutalmazta a derék ifjakat. A zárószózat Rákóczy induló hangjaira a közönség lelkesedése tetőpontjára hágott. Alig akart valaki helyéről mozdulni s a Rákóczyt közkivánata kétszáz kellett eljátszani. Valóban még sokáig szívesen hallgattunk volna a kitünően sikerült kedvesmatiné előadót; mert lelki örömmel győződünk meg arról, hogy az intézet tanulóiban a példás fegyelmellett a szép és nemes iránti érzék is ki van fejlesztve. El kellett ismernünk, hogy a hivatásának magaslatán álló tanári kar a valós élet követelte rideg tanulmányok mellett a szív és kedély nemesítésére is kiváló gondot fordít. Az ifju intézetnek, melyben a komoly tudományokon kívül a hazafias érzés is ily jótékony tápot nyer, csak a legszebb jövőt jósolhatjuk.

Helji és különtéle hírek.

Kinevezés. A m. kir. tengerészeti hatóság Adamich Romulus hajóhadnagyot Fiuméből hosszútáru kereskedelmi hajókapitányává nevezte ki.

Bismarck Herbert gróf, ki menyasszonyával Hoyos contesszel e hét folyamán Fiuméba érkezett, még néhány napig fog itt tartózkodni. A főúri jegyesek tegnap *Fiume* fényképész hazánkfánál fényképeztették magukat.

Fiume új vizműve. Mult heti számbunkban foglaltam a közleményünk, hogy Zellerin nyerte volna el a vízmű építkezési munkálatait, téves information alapszik. Mert a mint utólag illetékes helyen felvilágosítottak, a tanács részéről eddig elé döntés nem történt, hanem csak a jövő heti tanácsi ülésen fog ez ügyben határozat hozatni. Az ügy állása a következő: Legjobb ajánlatokat adtak Rumpel és Niklas mérnökök és vállalkozók, és Zellerin Mátvász vállalkozó, előbb 17 utóbbi 17^{1/10} illetve a gépház berendezésre 17^{1/2} százalékot engedett, úgy hogy Zellerin ajánlata látszólag kb. 500 firtal olcsóbbnak mutatkozik, de a többi feltétel illetve az ajánlatok tartalma szerint Rumpel és Niklas mérnökök ajánlata határozottan előnyben van és olcsóbbnak jelezhető. — Ugyanis ezen czég, tekintve hogy már 18 év óta működik ezen e specialis téren és így, kiváló szakképesség mellett különös gyakorlottsággal és munkaróval is rendelkezik, ajánlatában azon feltétel szabta, hogy a vízművet nem 18, hanem 14 hónapon belül készíti el és adja át üzembe a városnak.

Ezen körülménnyel fogva a város a 4 havi korábbi üzembe vehetés folytán alapos számítás szerint vízdíjakban kb. 6000 forintot nyerhetne, eltekintve a város iktóira haramló közegészségügyi előnyöktől és attól, hogy a város által felvett kölcsöntörvény elzártal elérhető előnyösebb kamat teljesítések szintén előnyösebbé alakulnának. Másrészt Rumpel és Niklas mérnökök, a kik jelenleg a linzi és neustitscheini vízműveket is építik, a munkát rögtön egész erővel és helybeli iparosokkal azonnal kezdenék, ezáltal a függőben levő kövezési ügy is a városra nézve előnyösebben nyerhetne megoldást, mintha oly czég kapná meg a munkát, mely vízműépítkezésekben még gyakorlatlan és nem tudná hol kezdeni.

Ezenkívül Rumpel és Niklas mérnökök a 3 évi jótállási idő alatti üzemben tartásra vonatkozólag, a városnak határozatlan előnyösen kötelezték magukat.

Reményeljük, hogy mindezeket a városi tanács kellően méltatni fogja az ügy eldöntésénél.

A fiumei véres verekedés, mely a mult vasárnap nagy izgalomba ejtette a város lakosságát, még most is közeledő tárgyat képezi. A megsebesült rendőrök és családjaik javára gyűjtések folynak, melyeknek összege eddig megközelítőleg 700 forintrá rúg. A sebesült rendőrök állapota általában megnyugtató, kivéve egyet, ki a leg súlyosabban sebesült meg, s kinek állapota folyton aggasztó. — Az egyik honvéd is életveszélyben forog. A katonai vizsgálat czéljából *Molnár* őrnagy, és Bihar József százados hadbíró ur hadbíró e hét folyamán megérkeztek. Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal a leghatározottabban, koholmányoknak kijelenteni néhány budapesti lapnak fiumei tudósítását, mely a legélesebb politikai színezetűvé igyekszik kidomborítani a megtörtént utcai verekedést. Az ily közlemények bizonyára mindenre alkalmasak csak arra nem, hogy a viszonyokat Fiumében kedvező irányban megszilárdítsák.

A Fiume városi küldöttség, melynek tagjai *Giotta* polgármester vezetése *Mohovich* Emidio, *Dr. Raudich* János, *Maderspach*, és *Thierry* városi képviselők voltak, tegnap megérkeztek.

Az érettségi vizsgálatok a fiumei m. kir. főgimnáziumban e hó 9 és 10-én tartották meg *Dunay* Ferencz besztercebányai kerületi főigazgató elnök-

lete alatt. A vizsgálatokra összesen 72 növendék jelentkezett, közül *Bedinich* Károly, *Rudolf* Ruffó, *Snoquina* Mario kitüntetéssel, a többi pedig jó eredménnyel véget.

Vizsgálatok rendje a kjr. áll. kereskedelmi akademiában az 1891—92 isk. év végén:

Előkészítő osztály:

Június 17. olasz, német, magyar ny. — 18. Aritmetica, történelem, földrajz.

I. osztály.

Június 14. Angol, horvát és gyorsírás. — 17. Algebra, aritmetica, ker. isme, könyvvitel. — 18. Német, magyar nyelv. — 20. Földrajz, történelem, olasz ny. — 21. Francia ny.

II. osztály.

Június 14. Angol, horvát ny. gyorsírás. — 17. Vegytan, földrajz, magyar, német ny. — 18. Áruismeret, ker. isme, könyvvitel. — 20. Algebra, aritmetica, történelem, olasz ny. — 21. Francia ny.

A m. kir. all. elemi és felsőbb leányiskola növendékei is a koronázás emlékmünnepehez méltóan ünnepezték meg e napot.

7-én az intézet növendékei hosszú sorban vonultak ki a Népkerthe hol csakhamar vidám multság vette kezdetét. Folyt a laptázás, s a tanítóknak vezetése mellett a társas játékok minden faja. Felhangzottak a kedves magyar és olasz dalok. A déli harangzó vette haza a jókedvű társaságot.

6-dikán reggel istentisztelet után az iskola lomb tűzrékkel, nemzeti zászlókkal, Ö Felsőjeik s a haza nagyjainak arcképeivel díszített teremében gyűlt össze a növendékek serege. A Hymnus elenkése után Gross L. k. a. igazgató emelkedett hangú beszédet tartott, a király, a sz. korona s a haza iránti szeretetre buzdítva növendékeit, majd föltiszt. Czobor Gyula hitoktató urnak adta át a szót, ki olaszul mint szemtanú az 1867-iki koronázási ünnepélyt irta le élénk, megható előadással.

Hazafias szellemű magyar és olasz költemények szavalása után Bland Ede zornetanár kitünő vezetése alatt a növendékek énekkara szabatos éneke fejezte be a sikerült ünnepélyt, melynek minden száma megérdemelte az egybegyűlt közönség. tapsait.

Vizsgálatok rendje a m. kir. állami elemi polg. stb. iskolában. Június 11-én reggel 8 órakor vizsgálat a hittanból az összes osztályokban; 14-én reggel 8 órakor a polgári V. oszt. vizsg. az összes tárgyakból; 17-én reggel 8 órakor IV. oszt. vizsg. az összes tárgyakból; 18-án reggel 8 órakor III. oszt. vizsg. az összes tárgyakból; 20-án reggel 8 órakor a polgári II. oszt. vizsg. az összes tárgyakból; 21-én reggel 8 órakor a polgári I. oszt. vizsg. az összes tárgyakból; 22-én reggel 8 órakor az elemi IV. oszt. vizsg. az összes tárgyakból; 23-án reggel 9 órakor az elemi III. oszt. vizsg. az összes tárgyakból; 23 d. u. 4 órakor ének az összes polgári osztályokban. 24-én reggel 9 órakor az elemi II. oszt. vizsg. az összes tárgyakból; 24-én d. u. 4 órakor torna az összes polgári osztályokban; 25-én reggel 9 órakor az elemi I. oszt. vizsg. az összes tárgyakból; 29-én reggel 6 órakor isteni tisztelet és utána záró ünnepély.

Az ipari tanfolyamon készült tárgyak, az írásbeli dolgozatok és a rajzok naponta 9—12-ig megtekinthetők.

Ezen nyilvános vizsgálatokra úgy a t. szülők, mint a tanügy barátjai tisztelettel meghívhatnak.

Tengerészeti hírek.

Haditengerészeti növendékek tanulmány utja. Az *Erzherzog Friedrich* hadi korvett e hó 29-én Fiuméba érkezett, hogy a III. évfolyam növendékeivel tanulmány utra induljon

Tengeri posta. A közös hadügyminiszterium tengerészeti osztálya, e hó

28-ikán küldi a postát Liszabnon keresztül, az Aurora hajóval, Saint-Miquelbe. A posta körülbelül június 20-ikán érkezik rendeltetési helyére.

Kereskedelmi hírek.

Fiumei tőzsde. A kereskedelmiügyi miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott pénzügyminiszter a fiumei kereskedelmi tőzsde alapszabályait, 33,550. szám alatt kelt rendeletével jóváhagyta.

Dongakivitelünk f. évi május hóban. Kikötőnkől f. évi május hóban összesen 1757482 drb cserfa donga szállítottatott külföldre, mely mennyiség az egyes piacok szerint a következőképp oszlik meg:

Bordeauxba	38593 darab
Cettebe	430438 "
Marseilleba	582238 "
Algírba	61434 "
Antwerpenbe	23135 "
Cadixba	12524 "
Oranba	23563 "
Buenos Ayresbe	243700 "
Olaszországba	338850 "

M. kir. államvasuti ügyek.

Pályázat a c. moraviczei állomáson többrendbeli munkákra. A végrehajtandó munkák a következők: 1. A szénraktárnak három 8 méter rekesszeli megtöltése. 2. Egy emeletes fűtőházi iroda létesítése. 3. Egy 12 állom. mozdonyszínek lebontandó mozdony színhöz csatlakozó műhely épület pálya felé néző felületének és falzatának helyreállítása. A lebontandó mozdony színek megjelölésük, hogy annak anyagát, a mennyiben az építészvezetéség által alkalmaznak fog találni, az új építményeknél lehet felhasználni. Az ajánlatok f. évi június hó 25-ének déli 12 órájáig. A ajánlat a c. moraviczei állomáson végrehajtandó munkákra" czim alatt, hivatkozással a jelen hirdetmény számára, a zágrábi üzletvezetéség I. osztályánál (akadémia tér br. Vranicani ház) nyújtandók be s az ajánlatokhoz a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetéségének gyűjtő pénztára által kiáltva 600 firt készpénz vagy óvadékképes ététkapirókba befizetett biztosítékot igazoló letét lesz csatolandó. Megjegyzendő, hogy az ététkapirók nap napi árfolyam 9⁰⁰0-ával fognak számlátásba vétetni, a készpénz óvadék után pedig kimat nem fizetnek.

A beérkezett ajánlatok a fent kitűzött időben nyilvánosan fognak felbontatni s a munkák a legelőnyösebb ajánlattevőnek szerződésleg fognak kiadotni, az üzletvezetéség azonban, fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők között szabadon válasszhasson.

A pályázat tárgyát képező terveket és költségvetést pályázni kívánók f. hó 10-től kezdve a rendes hivatalos órák alatt az üzletvezetéség pályafeltárási osztályánál (Zágráb Szt. Hieronimus, egylet épülete II em.) tekinthetik meg, hol ivenként 10 krnak lefizetésé mellett az ajánlati minta-szerződési tervezetbelyegalakratu nagyságonként pedig, 40 krjával a tervek is megvehetők.

A kitűzött határidő után vagy letétjegy nélkül beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

Eladó

részletfizetésre is néhány nagyobb és kisebb lakóház, kerttel vagy a nélkül, egyes emeletresek, bolthelyiségek, és telkek.

Kiadó több négy és két szobás lakáson kívül koresmának és boltnak alkalmas helyiség.

Bővebb értesítés a lap kiadóhivatalában

Az összes nyeresemény birtosítottak javára esik

THE MUTUAL

New-York-i Élethétközlő Társaság. Alapított 1843.

826 millió frank

biztosítéki alapjával

a legnagyobb pénzüzetet a világon. Biztosít emberit életet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módokat szerint Prospectussal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál.

Vezérigazgató: Fiume területére: **BASEVI, FLESCH és T. SA** uraknál Fiume Helyi ügynökség Fiume és környékére: **WALLUSCHNIG ANTAL** urnál

Résztvevővel mindenek tisztán kölcsönös

"ADRIA"

Magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság

1892. június 26-án az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugateurópai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rozgs időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Fiume	1892 június	Gőzös
Bari, Messina, Catania.	10	"Carola"
Malta, Tunis,	15	"Trinidad"
Liverpool	15	"Durham"
London	20	"Tibor"
Rouen	25	"Bassano"
Hull, Newcastle o.T	25	"Atenian"
Liverpool	25	"Tisza"
Bárcelona, **)	25	"B. Keményi"
Algier, *) Glasgow	25	"Morocco"
Liverpool	25	
New-York	30	
Tanger, Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro Santos, Zichy	25 VI - 5 VII	"Wimstead"
London		
Trieszt, Fiume		
Liverpool		
Glasgow		
London		
Hamburg, Antwerpen		
Tunis, Malta, Catania,		
Messina Bari		
Antwerpen		
Hull, Newcastle o.T		
Bordeaux		
Rouen		
Glasgow		
Liverpool		

*) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Algier vagy Tanger kikötőbe rakományok be nem jelenítését igazgatóság fenntartja magának a jogot e kikötőt nem érinteni.
**) A gőzös Barcelonán kívül még egy másik spanyol földközi tengeri kikötőt, Cadixot fogja érinteni.

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegár intézkedések következtében förténhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösek későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1892. május hóban.

Pannonia szálloda

Budapest, Kerepesi-ut 7 sz. Megnyitás f. évi június 1-én.

Ezen elsőrangú szálloda, mely nagy közkeveltségének örvend, egész újonnan felújított és a legelőnyösebb és a legelegánsabban átalakított.
Ezen szálloda a t. cz. utazó közönségnek minden megkívánt kényelmet nyújt és a legmagasabb igényeknek is megfelel. A szobák villamos világítással vannak ellátva és a szobákban láthatóan ki vannak tűzelve. Nagyon elegáns olvasóterem és fűdőszobák, ugyancsak felföldi (villamos szerkezet) vendégek kényelmére berendezettek. A fűrészes téli kert Budapest legszebb és legnagyobb közönségre látványosságát lépeztve.
Ezen szálloda a főváros legegység pontján fekszik és a központi indóház és nyugati pályaudvartól gyönyörű távolra fekszik a lovasut it mentén, ennek egyik megállóhelyén.
Ezen szálloda elegáns éttermeiben a legkülönbözőbb ételek és italok szolgáltatnak ki és egy újonnan berendezett kávéházzal is van egybekötve. Kéremek tehát n. é. vendégeimnek a nekem eddig tanúsított jóindulatot ezentúl is fenntartani és törekedni fogok ezt továbbra kiemelni.

Kit tisztelettel **GLÜCK FRIGYES** szállodatulajnos.

A legjobb Cognac a Halász Ferencz és Társa Első Alföldi Cognac gyárában kecskeméten készült cognac, mely 12 évi időtartam alatt 1880-ban a kassai, 1886-ban a veszpremi, 1889, 1892-ben a brüsszeli, 1880, 1881, 1889-ben a kecskeméti, 1882-ben a triezsti, 1886-ban a smirnai, 1890-ben az aradi, 1890-ben a várnai és 1891-ben a komáromi kiállításokon a legmagasabb kitüntetésekkel jutalmaztatott.

Ezen jó hírnevű cognac gyár fiumei képviselője **Walluschnig Antal**, ki igen jutányos árak mellett fogad megbízásokat ugyan csak ezen gyár cognaciája kapható Fiume első kávéházaiban, likőrkereskedéseiben és cukrászdaiban is.

Bor kivonat.

Kitűnő és egészséges bornak azonnali elkészítéséhez, ajánlom a kipróbált különlegesítet. Az így készült bor a valóditól meg nem különböztethető.
2 kilo ára (mely 100 liter bor elkészítéséhez elegendő) 5 frt 50 kr. utasítás a készítésre díjmentesen mellékeltek. A legjobb eredmény, és a gyártmány egészséges tulajdonsága tekintetében jót állók.

Szesz-megtakarítás

Érhető el a pálinkánál az ény felülmúlhatlan **erősítő-essenzium** által, mely az italnak kellemes, és sikerült ízt kölcsönöz, és szesz kizárólag nála kapható.
Ára különként 3 frt. 50 kr. 600-1000 literig használati utasítás.
E különlegességekből bármilyen **essenzium** ajánlok, **rum, cognac, finom likörök** stb. gyártására, felülmúlhatlan minőségben. A készítéshez szükséges utasítások díjmentesen mellékelve lesznek. **Arjegyék bérmentve.**

Pollák Fülöp Károly

Essenziumok különlegességi gyára Prágában Megbízható ügynökök keresnek.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sternberg Ármán és testvére hangszer ipar. BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 36.

Saját gyártmányú mindennemű vonós, verős fa- és réz-ívű hangszerek és azok kellekét és alkatrészeit. Mindennemű hangszerek és zenélő művek javítása és kiharcolása pontosággal eszközöltetik.

Zongorák javítása és hangolása pontosan eszközöltetik. Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

A Kathreiner-Kneippféle kitűnő, és az egészségre nagy hasznú árpakávé kivonat képviselőségével Fiume és vidékére **Walluschnig A.** fiumei kereskedő lett megbízva. E kitűnő kávé, mely iz és illattekintetben a gyarmat kávéval versenyez, kicsinyben, Fiumében a következő kereskedőknél kapható: **Anderle B., Baccaricich Antonio, Baffo Francesco, Bastianicich M. Biau-**

chi G. Blazevich P. Bolé I., Burich Pietro, Cartesio Nicolò, Curti Edoardo, Curti Antonio, Dorcicich Nicolò, Gaspari Eugenio, Iellenich S., Juricich Michele, Mance Giov., Matcovich Antonio, Miculinic Gasparo, Papes M., Pasquali Giuseppe, Penso Giuseppe, Schittar G., Smoquina G. Scopinich S., Turina Felice, Tiroinis Giorgio, Ungar Carlo, Valich A. Vlasich Lorenzo, és Vezzil B.
Ez izletes kávé a fönnevezett kereskedőknél, megizelés végett kis csomagokban *ingyen* is kapható, mely alkalommal az elkészítésre vonatkozó utasítás is megadatik.